

תורה אור • פרשת מקץ • מאמר 9

רני ושמחי בת ציון כי הנני בא

”רני ושמחי בת ציון כי הנני בא”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/mikeitz/9](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/mikeitz/9)

1 רני ושמחי בת ציון כי הנני בא. להבין ענין רני ושמחי וגם מה ענין זה להפטורת חנוכה שמתחילין ברני ושמחי וגוי והיה להתחיל מן ראיתי והנה מנורת זהב וגוי שבסוף הפרשה.

”רני ושמחי בת ציון כי הנני בא”. [עלינו] להבין את משמעות ”רני ושמחי”. וגם, מה הקשר לכך שהפטרה של חנוכה מתחילה ב”רני ושמחי” וכי? הרי היה ראוי להתחיל ב”ראיתי והנה מנורת זהב” וגוי, שבסוף הפרשה.

2 והענין הוא דכתיב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. ואיתא בזהר שמחה בצפרא ורננה ברמשא. וצריך להבין מהו צפרא ומהו רמשא מהו שמחה ומהו רננה.

החסבר הוא כך. נאמר: ”עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה”. ונאמר בזהר: ”שמחה בצפרא ורננה ברמשא” — שמחה בבוקר ורננה, כלומר שירה, בערב. ויש להבין מהו צפרא ומהו רמשא, מהי שמחה ומהי רננה.

ויובן בהקדים כי מודעת זאת שעבודת המלאכים היא רנה וזמרה בשירות ותשבחות כנודע מענין פרק שירה שכל הברואים אומרים שירה.

הדבר יובן לאחר שנקדים ונאמר את הידוע: עבודת המלאכים היא רינה וזמרה, בשירות ותשבחות, כידוע מענין פרק שירה, שכל הנבראים אומרים שירה.

3 וכן המלאכים שבכל עולם עד רום המעלות כולם אומרים שירות ותשבחות ברנה וזמרה. וענין רנה זו היא גילוי עוצם תשוקתם

וכך גם המלאכים שבכל עולם, עד לרום המעלות, אומרים כולם שירות ותשבחות בשירה ובזמרה. עניינה של שירה זו הוא גילוי עוצמת הכמיהה שלהם,

להיות נכספה וגם כלתה נפשם לדבקה בו ית' ולהתכלל באור א”ס ב”ה ותמיד כל ימיהם עומדים בתשוקה זו בלי הפסק מחמת שאין להם אהבה ותשוקה אחרת

כדי שנפשם תהיה ”נכספה וגם כלתה נפשם” להידבק בו יתברך ולהיכלל באור אין סוף, ברוך הוא. ובמשך כל ימיהם הם נתונים בכמיהה זו בלי הפסק, מפני שאין להם אהבה וכמיהה אחרת.

וגם אין להם עבודה אחרת כמו תומ”צ [תורה ומצות] שהם בחינת המשכה מלמעלה למטה רק עבודתם היא השתוקקות נפשם ממטה למעלה

וגם אין להם עבודה אחרת, כגון תורה ומצוות, שהן בחינת המשכה מלמעלה למטה; אלא עבודתם היא כמיהת נפשם מלמטה למעלה.

ותשוקה זו היא ברנה וזמרה כנודע מענין הניגון שהוא ענין התפעלות הלב (כי יש ניגון של שמחה ויש של מרירות כו')

וכמיהה זו היא בשירה ובזמרה, כידוע בענין הניגון (לחן), שהוא ענין של התעוררות הלב (כי יש ניגון של שמחה ויש ניגון של מרירות וכו').

והנה זו היא בחי' חיצונית כנודע ע"ד משל מי שהוא עומד בפנים בבית המלך מה לו להגיד ולספר בשבחו רק כשיצא לחוץ ידבר ויספר בשבחו להפליא ולהגדיל גודל עוצם שבח המלך כמה הוא גדול ומתפעל כו'

והנה, זו בחינת חיצונית, כידוע על דרך משל: אדם שעומד בפנים, בבית המלך, מה לו לומר ולספר בשבחו? רק כשיצא החוצה ידבר ויספר בשבחו, יפליג בשבח המלך וירומם אותו, כמה גדול הוא, והוא מתפעל מכך וכו'.

והוא ענין מ"ש וצדקתך ירננו שהרנה היא בבחי' צדקתך כי צדק היא מלכותא קדישא (מאזני צדק פי' שיש בחינת מאזנים ששוקלים בחינת עומ"ש [עול מלכות שמים] שנמשך לכל חד וחד לפום שיעורא דיליה) וזהו ענין הכתוב "וצדקתך ירננו": השירה היא בבחינת "צדקתך", שכן צדק הוא מלכות הקדושה. ("מאזני צדק" פירושו שיש בחינה של מאזניים השוקלות את עול מלכות שמים, הנמשך לכל אחד ואחד לפי מידתו.)

וכתיב צדק מלאה ימינך כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב שאין ערך לבורא עם נברא להיות הנבראים מקבלים חיות מן הבורא ית' אלא ע"י בחינת מלוכה שלפי שהוא ית' מלך עליהם הם חיים וקיימים.

ונאמר "צדק מלאה ימינך", שכן נאמר "כי מלכותך מלכות כל עולמים". אין ערך בין הבורא לנברא, ולכן הנבראים אינם יכולים לקבל חיות מהבורא יתברך אלא באמצעות בחינת המלכות: משום שהוא יתברך מלך עליהם, הם חיים וקיימים.

4 וזהו מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור עולמים הם בחינת מקום ודור דור הוא בחי' זמן הכל נמשך מבחי' מלכותך שהרי הזמן והמקום הם נבראים ומחודשים מאין ליש.

וזוהי [המשמעות של] "מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור": "עולמים" הם בחינת מקום, ו"דור" הוא בחינת זמן; הכול נמשך מבחינת "מלכותך", שהרי הזמן והמקום נבראו והתחדשו מאין ליש.

שקודם בריאת העולם לא היה בחי' זמן ומקום כלל ולא היו יכולים להיות נבראים שהם בעלי גבול בבחי' זמן ומקום

שהרי קודם בריאת העולם לא היו כלל בחינות של זמן ומקום, ולא יכלו להיברא נבראים המוגבלים בזמן ובמקום,

אלא ע"י בחיי מלכותו ית' שבה שייר בחיי זמן מלך מלך ימלך כו' משא"כ באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה עצמו שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'.

אלא באמצעות בחינת מלכותו יתברך, שאליה שייכת בחינת הזמן: "מלך מלך ימלך כו'". מה שאין כן באור אין סוף ברוך הוא עצמו, שכשמו כן הוא: אין לו סוף וכו'.

5 ולפי שהחיות נמשך מבחי מלכותו ית' היא בחי צדק לכך מלאה ימינך בחיי ימין וחסד

ומכיוון שהחיות נמשכת מבחינת מלכותו יתברך, שהיא בחינת צדק (יושר), לכן נאמר "מלאה ימינך": בחינת ימין וחסד (טוב לב),

כמאמר מכלכל חיים בחסד וכתוב ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחווים פי' כי לפי שאתה מחיה את כולם לכך וצבא השמים לך משתחווים בבחי' בטול והתכללות.

כפי שנאמר: "מכלכל חיים בחסד"; וכן כתוב: "ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחווים". פירוש הדבר הוא שמכיוון שאתה מחיה את כולם, לכן "צבא השמים לך משתחווים", בבחינת ביטול והתכללות.

6 והנה בחיי בטול זה הוא באור א"ס ב"ה הנמשך ומתלבש בבחינת מלוכה להחיותם כי אליו ולא למדותיו כו'

הביטול הזה מכיון אל אור אין סוף, ברוך הוא, הנמשך ומתלבש בבחינת מלוכה כדי להחיותם; שכן [הכוונה היא] "אליו ולא למדותיו" וכו'.

וזהו זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו פי' טובך הוא השפעה וחיות שנמשך מעולם ועד עולם וזו משמעות הפסוק "זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו". "טובך" הוא השפעה וחיות הנמשכים מעולם לעולם,

כמ"ש אמרו צדיק כי טוב שהטוב הוא בחינת צדיק שהוא המקשר ומשפיע מעולם ועד עולם כמו שכתוב כי כל בשמים ובארץ ותרגמו דאחיד כו'

כמו שנאמר "אמרו צדיק כי טוב": ה"טוב" הוא בחינת הצדיק (צדיק, אדם צדיק), שהוא המקשר ומשפיע מעולם לעולם, כמו שנאמר "כי כל בשמים ובארץ", ותרגמו [מפרש זאת] "דאחיד" וכו'.

ורב טובך היינו כמה רבוא רבבות מדרגות עד אין קץ שהן בבחינת השתלשלות וירידת המדרגות מעולם ועד עולם עד שיאיר אור א"ס ב"ה בבחינת מלכותו להוות ולהחיות נבראים עד אין קץ.

ו"רב טובך" פירושו רבוא רבבות של מדרגות, עד אין קץ, המשתייכות לסדר ההשתלשלות ולירידת המדרגות מעולם לעולם, עד שאור אין סוף, ברוך הוא, יאיר בבחינת מלכותו, כדי להוות ולהחיות נבראים עד אין קץ.

7 והנה פיי זכר רב טובך היינו שרק בחיי זכר והארה מבחינת רב טובך יביעו ולכך ירננו

כעת, פירוש "זכר רב טובך" הוא שהם מביעים רק את בחינת "זכר" והארה מבחינת "רב טובך"; ולכן "ירננו",

שמשותקים ונכספים להתכלל באור א"ס ב"ה שאומרים איה מקום כבודו כו' רק שאין להם השגה באור א"ס ב"ה עצמו אלא ע"י בחינת מלוכה ובחינת צדקתך.

שהם משותקים וכוספים להיכלל באור אין סוף, ברוך הוא, ואומרים: "איה מקום כבודו" וכו'. אלא שאין להם השגה באור אין סוף, ברוך הוא, עצמו, אלא באמצעות בחינת המלוכה ובחינת "צדקתך".

8 וזהו רננה ברמשא רמשא היא מדת לילה היא בחינת מלכותו ית' מלכותך מלכות כל עולמים מלשון

העלם כו' וע"ז רמזו בגמרא שצריך להזכיר מדת לילה ביום

וזו [הכוונה ב]"רננה ברמשא": "רמשא" היא מידת הלילה, בחינת מלכותו של ה' יתברך — "מלכותך מלכות כל עולמים"; "עולמים" הוא מלשון העלם וכו'. ועל כך רמזו בגמרא, שצריך להזכיר את מידת הלילה ביום,

דהיינו כמו שמבואר בזהר לאכללא כו' שע"י שמיגים החשך וההעלם של א"ס [אור אין סוף] ב"ה ישת חשך סתרו לכך הם משותקים ונכספים אליו ית' וכמ"ש נפשי איתך בלילה פיי שאומר להקב"ה הרי נפשי אתה לכך איתך.

כלומר, כפי שמבואר בזהר: "לאכללא" וכו' — מכיוון שהם משיגים את החושך וההעלם של אור אין סוף ברוך הוא, "ישת חשך סתרו", הם משותקים וכוספים אליו יתברך. וכמו שכתוב "נפשי איתך בלילה"; פירוש הדבר הוא שהוא אומר להקדוש ברוך הוא: "הרי נפשי אתה, לכך איתך".

מפני שהחיות הזה הוא מוסתר בבחינת לילה והעלם ולכך תגדל התשוקה והכוסף להיות איתך וכנודע שלא שייך אהבה ותשוקה להתאווה אלא במי שחסר לנפשו הדבר שמתאווה אליו.

מכיוון שחיות זו נסתרת בבחינת לילה והעלם, התשוקה והכיסופים גדלים, כדי להיות [במצב של] "איתך". וכידוע, אהבה ותשוקה — "להתאווה תאוה" — שייכות רק למי שהדבר שהוא משתוקק אליו חסר לנפשו.

9 וזהו ענין בואו לפניו ברננה ממטה למעלה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית לדבקה בו ית' ע"י

רננה בבחינת רמשא ומדת לילה היא בחינה שמוסתר ומלוכש בה אור א"ס ב"ה בבחינת העלם והסתור.

וזהו עניינה של "בואו לפניו ברננה": עלייה מלמטה למעלה, יציאה מנרתק הגוף ומלבושי הנפש הבהמית, כדי להידבק בו יתברך באמצעות רינה בבחינת הערב ובמידת הלילה. זו בחינה שבה אור אין סוף ברוך הוא נסתר ומלוכש, בהעלם ובהסתור.

10 וזהו ענין בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] ואהבת וגוי' דהיינו שלבכו יבין איך שברוך ונמשך שם

הארה מאור א"ס ב"ה להיות כבוד מלכותו והארה ההיא היא לעולם ועד למטה עד אין קץ כו'

וזהו עניינם של "בשכמל"ו" ו"ואהבת וגוי'": כלומר, שלכו יבין כיצד "ברוך" פירושו נמשך, ו"שם" הוא הארה מאור אין סוף ברוך הוא, כדי להיות "כבוד מלכותו"; והארה זו היא "לעולם ועד", למטה עד אין קץ וכו',

שעי"ז יבוא לאהבה את הוי"ה הוא אור א"ס ב"ה ממש להיות אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך וגוי' לאדבקא רוחא ברוחא.

ועל ידי כך יבוא לאהוב את הוי', שהוא אור אין סוף ברוך הוא ממש, כדי שיהיה "אלהיך", "ככל לבבך ובכל נפשך" וגוי', "לאדבקא רוחא ברוחא".

אך כל זה הוא בבחינת מטה למעלה בואו לפניו שאזי הוא ברננה וכך צריך להיות תחילת עבודת האדם כברייתו של עולם בריש' חשוכא והדר נהורא

אבל כל זה הוא בבחינה של מלמטה למעלה, "בואו לפניו", שאז העבודה היא "ברננה". וכך צריכה להיות תחילת עבודת האדם, בדומה לבריאת העולם: "בריש' חשוכא והדר נהורא".

מדת יום היינו המשכת אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה להתלבש בעולמו' [בעולמות] אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] בחינת עבדו את ה' בשמחה שזהו יתרון ומעלת הנשמות על המלאכים שהמלאכים אין להם רק בחינת רנה בלבד שהיא בחי' העלאה והתכללות מטה למעלה

מידת היום היא המשכת אור אין סוף ברוך הוא מלמעלה למטה, כדי להתלבש בעולמות אצילות, בריאה, יצירה ועשיה; זו הבחינה של "עבדו את ה' בשמחה". בכך יתרון ומעלתן של הנשמות על המלאכים: למלאכים יש רק בחינת רננה, שהיא עלייה והתכללות מלמטה למעלה,

משא"כ נשמת ישראל יש להם עבודה נוספת בבחי' המשכה מלמעלה למטה מההעלם אל הגילוי שכל שמחה היא התגלות הפנימיות וכו'

ואילו לנשמות ישראל יש עבודה נוספת, בבחינת המשכה מלמעלה למטה, מן ההעלם אל הגילוי; שהרי כל שמחה היא גילוי הפנימיות וכו',

כנודע שבחי' שמחה זו היא מהמשכת אור א"ס ב"ה בתומ"צ [בתורה ומצות] (שנתנו לישראל דוקא משא"כ המלאכים בקשו תורה תנה הודך על השמים ולא ניתן כו').

כידוע, שמחה זו באה מהמשכת אור אין סוף ברוך הוא בתורה ובמצוות, שניתנו לישראל דווקא, ואילו המלאכים ביקשו את התורה — "תנה הודך על השמים" — והיא לא ניתנה להם וכו'.

וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום וגו' אנכי מי שאנכי כו'

וכמו שכתוב: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום" וגו' — "אנכי מי שאנכי" וכו'.

כי הגם שממטה למעלה כתיב בואו לפניו ברננה שא"א להיות בחי' העלאה והתכללות כ"א בבחי' צדקתך ובחי' רננה ברמשא אבל מלמעלה למטה אור א"ס ב"ה מאליו וממילא נמשך גם מבחי' אנכי מי שאנכי כי לפניו ית' כחשיכה כאורה.

כי אף שמלמטה למעלה כתוב "בואו לפניו ברננה", שכן עלייה והתכללות אפשריות רק בבחינת "צדקתך" ובבחינת "רננה ברמשא", מכל מקום מלמעלה למטה אור אין סוף ברוך הוא נמשך מאליו וממילא, גם מבחינת "אנכי מי שאנכי", שהרי לפניו יתברך "כחשיכה כאורה".

11 וכמ"ש המשפילי לראות בשמים ובארץ שמים וארץ רוחניות וגשמיות הכל שוה לפניו ית' השוה ומשוה קטן וגדול.

כפי שנאמר: "המשפילי [עצמו] לראות בשמים ובארץ" — שמים וארץ, רוחניות וגשמיות, שווים כולם לפניו יתברך, "השוה ומשוה קטן וגדול".

והמשכה זו היא ע"י תומ"צ [תורה ומצות] הדברים האלה אשר אנכי וגו' רמ"ח מצות הם רמ"ח איברין דמלכא דהיינו כמשל האיברים שבהם מלובשת הנשמה ובהמשכת האברים נמשכת גם הנשמה המלובשת בהם.

והמשכה זו נעשית באמצעות התורה והמצוות: "הדברים האלה אשר אנכי וגו'. רמ"ח המצוות הן "רמ"ח איברין דמלכא"; כלומר, כמו במשל האיברים שהנשמה מלובשת בהם: כשממשיכים את האיברים, נמשכת גם הנשמה המלובשת בהם.

ודרך כלל נחלקים לגי' קוין חסד דרועי' [דרועא] ימינא היא בחי' צדקה כו' ותורה היא קו הממוצע (וכנודע שהתורה היא בחינת אברים הפנימיים ושאר מצות הם אברי' [אברים] החיצוניים כו').

בדרך כלל הן נחלקות לשלושה קווים: "חסד דרועי' ימינא" — בחינת הצדקה וכו'; והתורה היא הקו האמצעי. (כידוע, התורה היא בחינת האיברים הפנימיים, ואילו שאר המצוות הן האיברים החיצוניים וכו').

וזהו עבדו את ה' הוא א"ס ב"ה הנמשך אורו מלמעלה למטה בתורה ועבודה כו' בשמחה היא שמחה של מצוה ואמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] וכן לדבר הלכה והשמחה היא מבחי' גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש על נפשם כו'.

וזהו פירוש "עבדו את ה'": אין סוף, ברוך הוא, שאורו נמשך מלמעלה למטה באמצעות התורה והעבודה וכו'. "בשמחה" — זו שמחת המצוה, וחכמינו ז"ל אמרו: "וכן לדבר הלכה"; והשמחה נובעת מבחינת גילוי אור אין סוף ברוך הוא ממש על נפשם וכו'.

והיינו ע"י כי באו לפנינו ברננה תחלה כנ"ל והכתוב מדבר מלמעלה למטה עבדו את ה' בשמחה והיאך תבואו למדרגה זו כשתבאו לפנינו ברננה:

וזה נעשה על ידי שתחילה "באו לפנינו ברננה", כפי שנתבאר לעיל. הפסוק מדבר מלמעלה למטה: "עבדו את ה' בשמחה"; וכיצד תגיעו למדרגה זו? כאשר "תבאו לפנינו ברננה".

12 ובזה יובן מ"ש רני ושמחי בת ציון כי כנ"י [כנסת ישראל] בגלות נק' בת ציון. וביאור ענין ציון יובן בהקדי' [בהקדים] להבין מ"ש ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה.

בכך יובן הכתוב: "רני ושמחי בת ציון", שכן כנסת ישראל בגלות נקראת "בת ציון". כדי לבאר את עניינה של "ציון", יש להקדים ולהבין את הכתוב: "ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה".

וביאור הענין כי להיות ימלוך ה' לעולם בחינת מקום לדור ודור בחינת זמן היינו ע"י בחינת ציון.

ביאור העניין הוא ש[כדי שיתקיים] "ימלוך ה' לעולם" — בחינת המקום — [ו] "לדור ודור" — בחינת הזמן — הדבר נעשה באמצעות בחינת "ציון".

כי הנה כתיב בצלמנו כדמותנו הן רמ"ח פקודין רמ"ח אברין דמלכא והיינו רוחניות המצות ורוחניות התורה כמן שהן למעלה באור א"ס ב"ה שהן הן בצלמנו ממש.

שהרי נאמר "בצלמנו כדמותנו" — אלו "רמ"ח פקודין רמ"ח אברין דמלכא". כלומר, הרוחניות של המצוות (mitzvos) ושל התורה כפי שהן למעלה באור אין סוף ברוך הוא, הן עצמן בחינת "בצלמנו ממש".

אך גשמיות המצות כמו שנתלבשו בעניינים גשמיים ציצית של צמר ותפלין על הקלף הם רק בחינת ציון מלשון סימן כמו ציון המצוינת

אבל הצד הגשמי של המצוות, כפי שהתלבשו בעניינים גשמיים — ציצית (tzitzis) מצמר ותפלין (tefillin) על קלף — אינו אלא בחינת "ציון", מלשון סימן, כמו "ציון המצוינת".

דהיינו שהמצות הגשמיות הם רומזים להרוחניות שבהם ועל ידם נמשך רוחניות אור אי"ס ב"ה כלומר, המצוות הגשמיות רומזות לרוחניות שבהן, ובאמצעותן נמשכת למטה הרוחניות של אור אין סוף ברוך הוא, כמו טלית וציצית של צמר בבחינת עטה אור כשלמה לבושיה כתלג חיור ושער רישיה כעמר נקא כי ציצית הן בחינת שערות כו'.

כמו טלית (tallis) וציצית של צמר, שהן בבחינת "עטה אור כשלמה", "לבושיה כתלג חיור ושער רישיה כעמר נקא", שהרי הציצית הן בחינת שערות וכו'.

13 וע"ד זה כל המצות וכן התורה ע"י עסק התורה בגשמיות שנתלבשה בענינים גשמיים נמשך אור תורה העליונה הרוחנית שמדברת בענינים רוחניים.

וכך גם בכל המצוות, וכן בתורה: באמצעות העיסוק בתורה בצורתה הגשמית, כפי שהתלבשה בענינים גשמיים, נמשך אור התורה העליונה, הרוחנית, העוסקת בענינים רוחניים.

והרי התורה והמצות גשמיות הם סימנים וציונים להרוחניות. ובהן ועל ידן נמשך אור התורה והמצות מרוחניות לגשמיות והן הן בחי' מקור להיות בחי' מקום וזמן.

הרי התורה והמצוות הגשמיות הן סימנים וציונים לרוחניות. בהן ועל ידיהן נמשך אור התורה והמצוות מן הרוחניות אל הגשמיות, והן עצמן משמשות בחינת מקור לקיומן של בחינות המקום והזמן.

14 וע"ד זה תקנו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] ברכות המצות לפני כל מצוה ברוך אתה וכו' כי ברוך מלשון המברך הגפן שכופף ראש הזמורה לארץ ומשם צומח גפן אחר והיינו בחי' השפעה והברכה מעולם ועד עולם

בדומה לכך תיקנו חכמינו ז"ל לומר ברכות על המצוות לפני כל מצוה: "ברוך אתה וכו'". המילה "ברוך" היא מלשון "המברך הגפן": הוא מכופף את קצה הזמורה אל הקרקע, ומשם צומחת גפן נוספת. זהו עניין של השפעה וברכה מעולם לעולם.

לכן כתיב גבי יוסף ויקראו לפניו אברך לפי שהיה צדיק המקשר ומשפיע ומברך מעולם ועד עולם.

לכן נאמר על יוסף: "ויקראו לפניו אברך", מפני שהיה צדיק המקשר ומשפיע ומברך מעולם ועד עולם.

15 וענין ברכה זו הוא להיות המשכה והברכה מעולם ועד עולם כדי להיות גילוי מלך העולם להיות
בחינת עולם בבחינת מלך

עניינה של ברכה זו הוא שתהיה המשכה וברכה מעולם לעולם, כדי שתתגלה בחינת "מלך העולם", כלומר שבחינת
עולם תהיה בבחינת מלך,

דהיינו שיהא גילוי מלכותו ית' נראה לעין כל העולם שלא יהא העולם בבחינת העלם והסתר על
בחינת מלוכה.

כלומר, שהתגלות מלכותו של ה' תהיה גלויה לעיני העולם כולו, כדי שהעולם לא יהיה בבחינת העלם והסתר על
בחינת המלכות.

וכדי להיות גילוי זה אומרים ברוך שיהא ברוך ונמשך בחינת הוי"ה בבחינת אלקינו ומשם יצמח גילוי
בחינת מלוכה כמו ענין הברכה הגפן הנ"ל.

וכדי שהתגלות זו תבוא, אומרים "ברוך", כדי שבחינת הוי' תהיה מבורכת ותימשך בבחינת "אלקינו"; ומשם תצמח
התגלות בחינת המלכות, בדומה לענין הברכה הגפן שנוכר לעיל.

16 והנה כשיש אתערותא דלתתא אזי נקי' כנסת ישראל בבחי' ציון וסימן לאור הרוחני הנשפע ונמשך בה.
כאשר, כאשר יש אתערותא דלתתא, כנסת ישראל נקראת בבחינת "ציון", כסימן לאור הרוחני שזורם ונמשך
לתוכה.

אבל בגלות נקרא [נקראת] בת ציון שהיא רק בחינת מקבל מבחי' ציון
אבל בגלות היא נקראת "בת ציון", מפני שהיא בבחינת מקבלת בלבד מבחינת ציון.

וכנודע בזוהר מענין איש מזריע תחילה יולדת נקבה דהיינו כשאין אתערותא דלתתא שאזי היא בחינת
בת משא"כ ולציון יאמר איש ואיש וגוי' אשה מזרעת תחלה יולדת זכר בחי' חסדים

וכידוע בזוהר בענין [ההוראה] "איש מזריע תחילה יולדת נקבה": כלומר, כשאין אתערותא דלתתא, היא בבחינת
"בת". אין זה כך [במקרה של] "ולציון יאמר איש ואיש וגוי'": "אשה מזרעת תחלה יולדת זכר" — בחינת חסדים
(השפעות של חסד),

דהיינו בהקדים בחינת רינה ושמחה כנ"ל להיות בואו לפניו ברננה בבחי' רננה ברמשא ממטה למעלה.
כלומר, כאשר מקדימים את בחינת הרינה והשמחה, כפי [שהוסבר] לעיל, כדי להיות [במצב של] "בואו לפניו
ברננה", בבחינת "רננה ברמשא" — מלמטה למעלה.

17 וע"ד זה תקנו פסוקי דזמרה להקדים שבחו של מקום כדי שיתפעל הלב. וכן יוצר אור וענין קדושת המלאכים

ברוך זו [חז"ל] תיקנו את פסוקי דזמרה, כדי להקדים את שבחו של מקום וכך לעורר את הלב. וכך גם [ברכת] "יוצר אור" ועניין קדושת המלאכים:

איך כי והאופנים ברעש גדול כו' הכל הוא בבחי' ממטה למעלה בבחינת רינה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית כו'

כיצד "והאופנים ברעש גדול כו'": כל זה הוא בבחינת עלייה מלמטה למעלה, בבחינת רינה, כדי לצאת מנרתק הגוף ומלבושי נפש הבהמית כו'.

ואח"כ היא עבודת השמחה בגילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש על נפשו בקי"ש [בקריאת שמע] וכו'

ואחר כך באה עבודת השמחה, בגילוי אור אין סוף ממש, ברוך הוא, על נפשו, בקריאת שמע וכו'.

משא"כ כשלא תוקדם בחי' הרינה אזי לא תשכון גילוי השמחה רק היא בחינת נקבה ומקבל מאתערוותא דלעילא שהרי מ"מ מאתערוותא דלעילא יורד ונמשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בכל מצוה שעשה וכדכתיב למעני למעני לעשה

אבל כאשר בחינת הרינה אינה קודמת, גילוי השמחה לא ישרה [שם]; אלא היא בבחינת נקבה ומקבלת מאתערוותא דלעילא. שהרי מכל מקום, מאתערוותא דלעילא יורד ונמשך אור אין סוף, ברוך הוא, בכל מצווה שעשה, כמו שכתוב: "למעני למעני לעשה" [זאת].

אלא שאינו כ"א בבחי' חיצוניות משא"כ בואו לפניו להיות נכלל בבחי' פנימיות אינו אלא ברננה.

אלא שהוא בבחינת חיצוניות בלבד; ואילו "בואו לפניו", כדי להיכלל בבחינת פנימיות, אפשרי רק "ברננה".

18 וזהו שבא הנביא לנחם את בני ישראל אפי' [אפילו] בזמן הגלות שנק' בת ציון ולא ציון שאעפ"כ [שאף על

פי כן] רני ושמחי והיינו מפני כי הנני בא כו'

וזה הטעם לכך שהנביא בא לנחם את בני ישראל גם בזמן הגלות, שבו הם נקראים "בת ציון" ולא "ציון"; ואף על פי כן: "רני ושמחי". והטעם לכך הוא "כי הנני בא" וכו'.

כי הנה יש אתערותא דלעילא שהיא לעילא לעילא מקום שאין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל הוא בחי' סובב כל עלמין ומשם יומשך גילוי שפע ואוא"ס [ואור אין סוף] ב"ה גם בבחינת בת

שהרי יש אתערותא דלעילא, התעוררות מלמעלה, שהיא גבוהה מאוד (לעילא לעילא), במקום שאליו אתערותא דלתתא, התעוררות מלמטה, אינה מגיעה כלל; זו בחינת סובב כל עלמין, האור המקיף את כל העולמות. ומשם יימשך גילוי השפע ואור אין סוף, ברוך הוא, גם לבחינת "בת".

וזה יהיה לעתיד לבא שנא' [שנאמר] הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ונחה עליו רוח ה' וגוי והריחו וגוי.

וכך יהיה לעתיד לבוא, כפי שנאמר: "הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד"; "ונחה עליו רוח ה' וכי"; "והריחו" וכי'.

19 וזהו ולציון יאמר איש ואיש יולד בה פי' שיהא הכל בבחי' איש אפי' [אפילו] בחי' בת

וזהו [הפירוש של] "ולציון יאמר איש ואיש יולד בה": כלומר, הכול יהיה בבחינת "איש", אפילו הבחינה של "בת". והיינו מפני כי הוא יכוננה עליון שהמכון יהיה אור עליון מאד נעלה. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך. הנני אני בעצמי כביכול אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש.

וזהו משום ש"הוא יכוננה עליון": המכון יהיה אור עליון, נעלה מאוד. וזהו [הפירוש של] "כי הנני בא ושכנתי בתוכך": "הנני" — אני בעצמי, כביכול, אור אין סוף ממש, ברוך הוא.

20 וזהו ענין נר חנוכה שתקנו על פתח הבית מבחוץ והוא כענין פתחו לי שערי צדק

וזהו עניינו של נר חנוכה, שתיקנו [חכמים] בפתח הבית מבחוץ. הדבר דומה לעניין "פתחו לי שערי צדק",

פי' שערי צדק הם בחי' מבוא להיות בחי' צדקתך ירננו שע"ד זה תקנו פסוקי דזמרה

כלומר, "שערי צדק" הם בחינה של מבוא אל הבחינה של "צדקתך ירננו"; בהתאם לכך תיקנו [חכמים] את פסוקי דזמרה.

אך מי שהוא מבחוץ לפתח שאין לו בחי' רננה והתפעלות הלב לא מפני זה יאבד ח"ו [חס ושלום] גלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה על נפשו

אבל מי שנמצא מחוץ לפתח, ואין בו בחינה של שירה והתעוררות הלב, לא יאבד חלילה משום כך את גילוי אור אין סוף ברוך הוא על נפשו.

אלא תקנו להדליק אור ושמן על הפתח מבחוץ שגם מבחוץ לפתח יומשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בכל מצוה שעושי [שעושה] ותורה שלומד.

אלא תיקנו [חכמים] להדליק אור ושמן בפתח מבחוץ, כדי שגם מבחוץ לפתח יימשך אור אין סוף ברוך הוא בכל מצווה שהוא עושה ובתורה שהוא לומד [כולה].

ולא עוד אלא שתקנת חכמים היתה להדליק על הפתח הסמוך לרשות הרבי' [הרבים] מבחוץ דהיינו ברשות הרבים ממש מקום הקליפות לאהפכא חשוכא לנהורא כו' וזהו ונלוו גוים רבים אל ה':

ולא זו בלבד, אלא תקנת חכמים הייתה להדליק בפתח הסמוך ביותר לרשות הרבים, מבחוץ — כלומר, ברשות הרבים ממש, מקום הקליפות (הכוחות המסתירים את הקדושה), כדי להפוך את החושך לאור וכו'. וזהו "ונלוו גוים רבים אל ה'":

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/> ואת [likuteitorah.com](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com) בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). להמלצה וללמוד, וברכות הרבי: [/likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha) (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיום חגיגי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל-Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com)

מתוך [/likuteitorah.com/he/torah-ohr/mikeitz/9/](https://www.likuteitorah.com/he/torah-ohr/mikeitz/9/)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק